

Åttonde roten, tomt 19

Kvarteret Nålmakaren

Tjugonde roten 1637–57v

Hörnet mellan Kronhusgatans

Elfte roten 1657h–70

södra sida och östra hamnens östra sida

Jöran Ersson 1650: 1 mtl

Sonsöner till Börge i Högen (se 8.18) torde

1) *skeppare Hans Bengtsson* i Högen vara.

1649–52: 2 mtl, 1652–53, 1655: 3 mtl, 1656–57v (XI), 1657h: 8, 1658: 16, 1659–61: 5, 1662–63: 4, 1665–66: 8, 1667–70 (se 8.30 och 8.18).

Hans Bengtsson uppträder i mantalslängden fr.o.m. 1649 och i bakugnslängderna t.o.m. 1675. 1665 var Hans Bengtsson i Högen skeppare och medredare i *skeppet Elisabeth*. Samma år den 15 sept vände han sig mot *skeppsbyggmästare Fransis Scheldon* för mastspiror, som han hade haft i *Truls Torstenssons* masthamn men som hade rövats av arbetsfolket, som byggde *Mr Nobels skepp Carolus*. Hans Bengtsson i Högens *änka Brita* omtalas 1675 och ägde enligt Gustavi tomtöreslängder hus och hans 2 tomter ännu 1681.

2) *Olof Bengtsson* 1656–57v (XI), 1657h: 1, 1658: 4. Enligt Gbg K den 21.3.1655 pantsatte Ola Bengtsson den 12.10.1651 sin gård till Börge Bengtsson. Den 24.11.1684 talade Olof Bengtsson i Högen om sin broder Hans Bengtsson. *Änka Emerentia Svensdotter*: En Olof Bengtsson betalade 5.5.1650 huseköpspenning 1: för Sven Jonssons gård, köpt för 50 rdr. Kan det vara Olof Bengtsson i Högen med svärfar? – Han är 1659–69 bosatt 5.71 (rote 9) och 1675 6.42.

Även Hans Bengtssons hörntomt övertogs av

löjtnant Anders Svensson Ekman

och tillskrevs honom 1710. Skattningslängden 1715 värderar tomten till 300 och huset till 1 200 d smt. Lösegendomen uppgick till så mycket som 1 000 d smt. Bosatt på tomten var *kapten Anthoni Kock*. Hyresgäster 1717 var *Christian Bagge* och hans hustru: mannen säges vara ”nu för tiden utomlands”. 1720 hyrde där *Johan Engelkens* änka. Tomtöreslängden kallar gården detta år ”löjtnant Anders Svenssons andra gård”. En måg till jaktlöjtnant Anders Svensson Ekman var

jaktlöjtnant Albrecht Hollin

(tidigare gift *Hanna Ambjörnsdotter*, bou dec. 1709). Han tillskrives gården 1725–30. 1725 bodde där också *Oluf Hollin* och *madame von Engelken*, 1730 *köpmannen Petter Alberg*.

Albrecht Hollin hade flera barn bl.a. dottern *Hanna*, som först 1711 var gift med *brännvinsbrännare Johannes Rubbo* (död 1735), sedan med *lantränkmästare Oluf Schänberg*, död 23.4.1771, i hans första äktenskap.

Den 14.8.1734 köptes gården av

Magnus Dettergren,

som den 2.12.1740 erhöill burskap som handlare. Bördsrätten till gården hade han erhöillit genom sitt giftermål med *Anna Margareta Båthman*, som var dotter till löjtnant *Hans Andersson Båthman* och *Sara Ekman* och dotterdotter till Anders Svensson Ekman. I bouppteckningen efter Magnus Dettergren den 29.8.1749 upptas hus och gård vid Östra Hamnen vid Kronhusgatuhörnet med tapeter. Änkan ägde gården 1750.

Änkan gifte om sig med

borgaren (senare strömbåtsåldermannen Anders Junggren (Junggren)).

Den 5.11.1751 pantsatte Anders Ljunggren och hans hustru Anna Margareta deras åboende fastighet. Hos Anders Ljunggren bodde 1755 köpmannen *Casper Johan Goldbeck*.

Handelsmannen Benjamin Halling erlade 9.2.1761 30-penning för hus vid Östra Hamnen och Kronhusgatuhörnet, som han köpt av avlidne strömbåtsåldermannen Anders Ljunggren och dennes hustru Anna Margareta Båthman den 27.10.1760 för 5 250 d smt och 100 d smt diskretion. Gården pantsatte han den 15.10.1760 för 1 400 d smt. Pengarna var ”resterande köpeskilling för Olof Rommels myndling Anna Catharina Dettergrens fädernesarv” (EIIb:115, 14.3.1766). I september 1766 klagade Benjamin Halling över att hans omständigheter var så försvagade, att han inte förmådde underhålla sin hustru och deras barn med livsuppehälle. Ändå måste han draga inkvartering av tvenne karlar. Han förklarade sig sakna all rörelse. Snart måste han till kreditörernas förnöjelse avstå från all egendom (EIIb, 26.9.1766)

Inspektoren vid Svenska Ostindiska Kompaniet Petter Bremer Hermansson lät den 3.8.1767 uppbjuda sitt i stadens fjärde kvarter vid Östra Hamnen i hörnet av Kronhusgatan mellan professor Schwartzkopfs hus å södra och korgmakaren Johan Andersson Hornauers gård å östra sidan belägna hus och gård, som han köpt av handelsmannen Benjamin Halling och dess hustru *Elsa Maria Halling* för 5 200 d smt den 28.6.1767.

1786–90 ägdes gården av Bremers änka.

Faktor Johan Fredrik Bauer uppbjöd 8.19 (4/4) den 12.5.1794.

Snickare Nicolaus Hultman uppbjöd tomten den 17.3.1797.

1800–07 kallas den snickaren Hultmans ödetomt.

Senare uppbud av 8.18—8.20

Se 8.18.